

РАСМИЙ СТАТИСТИКАЛЫК ОТЧЕТТУУЛУК

ОФИЦИАЛЬНАЯ СТАТИСТИЧЕСКАЯ ОТЧЕТНОСТЬ

Кыргыз Республикасынын «Расмий статистика жөнүндө»
Мыйзамына ылайык

в соответствии с Законом Кыргызской Республики
«Об официальной статистике»

Купуялуулугуна кепилдик берилет

Конфиденциальность гарантируется

<p>Маалыматтарды берүү тартибин, мөөнөтүн бузуу, аны бурмалап берүү, купуялуулугун сактабагандык Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында бекитилген жоопкерчиликти тартууга алып келет</p>	<p>Нарушение порядка, сроков представления информации, ее искажение и несоблюдение конфиденциальности влечет ответственность, установленную законодательством Кыргызской Республики:</p>
---	--

№ 8-ТЭИ (кызмат көрсөтүү) ФОРМАСЫ

ФОРМА № 8-ВЭС (услуги)

6151065

КВАРТАЛДЫК

КВАРТАЛЬНАЯ

ГКУД

Кыргыз Республикасынын Улстаткомунун
2022-ж. 14-декабрдагы №8 токтому менен бекитилген

Утверждена Постановлением Нацстаткома
Кыргызской Республики от 14 декабря 2022 года №8

<p>КЫЗМАТ КӨРСӨТҮҮЛӨРДҮН ЭКСПОРТУ ЖАНА ИМПОРТУ ЖӨНҮНДӨ</p> <p>202__-ж. _____ квартал үчүн</p>	<p>ОТЧЕТ</p>	<p>ОБ ЭКСПОРТЕ И ИМПОРТЕ УСЛУГ</p> <p>за _____ квартал 202__ г.</p>
--	---------------------	--

Чарба жүргүзүүчү субъекттер - тышкы экономикалык кызмат көрсөтүүлөрдү өндүрүүчүлөр жана пайдалануучулар жайгашкан жери боюнча аймактык статистика органына отчеттук мезгилден кийинки 15-күнү ТАПШЫРЫШАТ.
Отчет квартал сайын өзүнчө түзүлөт.

ПРЕДСТАВЛЯЮТ Хозяйствующие субъекты-производители и пользователи внешнеэкономических услуг 15 числа после отчетного периода территориальному органу статистики по месту нахождения.
Отчет составляется отдельно за квартал.

Ишкана, уюмдун аталышы Наименование предприятия, организации										ОКПО	
Аймагы (облусу, району, шаары, калктуу пункт) Территория (область, район, город, нас. пункт)										СОАТЕ (статистикалык орган тарабынан толтурулат) (заполняется статистическим органом)	
Дареги (почта индекси, көчөсү, үй №) Адрес (почтовый индекс, улица, № дома)					Телефон		E-mail (электрондук почта электронная почта)				
Экономикалык ишмердиктин иш жүзүндөгү түрү (негизги) Фактический вид экономической деятельности (основной)										ГКЭД	

«__» _____ 202__-ж. (г.)

аткаруучунун аты-жөнү, телефон №
фамилия и № телефона исполнителя

Жетекчи _____
Руководитель _____ фамилиясы, аты, атасынын аты (ФИО)

_____ колу (подпись)

Статистикалык отчеттуулукту кабыл алуучу статистикалык органын координаттары:
Координаты статистического органа, принимающего статистическую отчетность:

Телефон _____, факс _____, e-mail _____, Веб-сайт Нацстаткома - www.stat.kg

№8-ТЭИ (кызмат көрсөтүүлөр) формасын толтуруу боюнча нускама

1. Негизги аныктамалар

Кызмат көрсөтүүлөрдүн эл аралык соодасы – бул резиденттер жана резидент эместердин ортосунда ишке ашырылуучу кызмат көрсөтүүлөрдү, иштерди, интеллектуалдык ишмердиктин жыйынтыктарын берүү (экспорттоо) жана алуу (импорттоо) операциялары болуп саналат.

Резиденттер Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык юридикалык жак катары катталган жана өлкөнүн аймагында иш жүргүзгөн ишканалар жана уюмдар болуп саналат. Эгерде ишкана өзүнүн экономикалык жайгашкан жеринде товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү олуттуу көлөмдө өндүрүү менен алектенсе, экономикалык аймактын резиденти болуп эсептелет. Ошол эле учурда резидент-юридикалык жак башка өлкөнүн резиденти болуп саналган адамдын менчигине таандык болушу мүмкүн. Кыргыз Республикасынын аймагында иш жүргүзгөн чет өлкөлүк компаниялардын туунду ишканалары жана филиалдары да Кыргыз Республикасынын резиденттери болуп саналат.

Жеке жактардын резиденттик тиешелүүлүгү алардын иш орду менен эмес, алардын курамына кирген үй чарбаларынын тиешелүүлүгү менен аныкталат. Негизги жашаган жерин ушул аймакта деп эсептөө үчүн Кыргыз Республикасынын аймагында бир жыл же андан ашык убакыт жашагандыгы жетиштүү шарт болуп саналат. Кыргыз Республикасынын аймагында бир жыл же андан көп убакыт аралыгында жашаган же жашап калууну каалаган жеке жактар Кыргыз Республикасынын резиденти болуп саналат. Буга студенттер, дарыланууда жүргөн жактар, кемелердин, учактардын, ж.б. экипаждарынын мүчөлөрү, ошондой эле дипломатиялык кызматкерлер, аскер базаларынын аскер персоналдары жана Кыргыз Республикасынын аймагында болгон мөөнөтүнө карабастан, өзүнүн өлкөсүнүн резиденти болуп кала берген, чет өлкөлөрдөгү мамлекеттик анклавдарда иштеген башка мамлекеттик кызматкерлер кошулбайт.

Өлкөнүн **резиденттери эместерге** туруктуу жайгашкан, жашаган жери Кыргыз Республикасынан башка өлкө болуп саналган юридикалык жана жеке жактар кирет. Кыргыз Республикасынын резиденти болуп саналбаган кыргыз компанияларынын жана фирмаларынын чет өлкөлөрдө жайгашкан филиалдары жана туунду ишканалары кирет.

Кызмат көрсөтүүлөр **операцияларын эсепке алуунун туура убактысы** аларды көрсөтүү же алуу учуру болуп саналат (чегерүү ыкмасы менен эсептелет). Муну менен бирге кызмат көрсөтүүлөр ар бир эсептик мезгил ичинде чегерүү ыкмасы боюнча эсепке алынууга тийиш, башкача айтканда, кызмат көрсөтүү акы төлөнгөн учурда эмес, кызмат көрсөтүлгөн учурда эсепке алынышы керек.

Кызмат көрсөтүүлөрдүн нарктык баасы келишимдин катышуучуларынын ортосундагы чыныгы макулдашылган рыноктук бааларда, миң сом жана миң АКШ доллары менен жүргүзүлөт (отчёт тапшыруучу уюмдар тарабынан операция бүткөн күнү Улуттук банктын расмий курсу боюнча кайра эсептелинет).

2. Форманы толтуруу боюнча кыскача көрсөтмөлөр

Кызмат көрсөтүүлөрдүн түрлөрүн жана алардын коддорун эсепке алуу форманын **Тиркемесинде** берилген кызмат көрсөтүүлөрдүн тышкы соодасынын статистикасы боюнча эл аралык сунуштамалардын негизинде Кызмат көрсөтүүлөрдүн унификацияланган тизмегине ылайык ишке ашырылат.

Инструкция по заполнению формы № 8-ВЭС (услуги)

1. Основные определения

Международная торговля услугами – это операции по предоставлению (экспорт) или получению (импорт) услуг, работ, результатов интеллектуальной деятельности, осуществляемых между резидентами и нерезидентами.

Резидентами являются предприятия и организации, зарегистрированные в качестве юридического лица согласно законодательству Кыргызской Республики и действующие на ее территории. Предприятие является резидентом экономической территории в том случае, если оно занимается производством товаров и услуг в значительных объемах на месте своего нахождения на данной территории. При этом, юридическое лицо-резидент может находиться в собственности лица, являющегося резидентом другой страны. Дочерние предприятия и филиалы зарубежных компаний, действующие на территории Кыргызской Республики, также являются резидентами Кыргызской Республики.

Резидентная принадлежность **физических лиц** определяется принадлежностью домашнего хозяйства, в состав которого они входят, а не местом их работы. Пребывание или намерение находиться на территории на протяжении одного года и более является достаточным условием для того, чтобы считалось, что основное место жительства находится на этой территории. Физические лица, проживающие или намеревающиеся находиться на территории Кыргызской Республики на протяжении одного года и более, являются **резидентами** Кыргызской Республики. Исключением выступают студенты, лица, находящиеся на лечении, члены экипажей кораблей, самолетов и т.д., а также дипломатические работники и военный персонал военных баз и другие государственные служащие, работающие в государственных анклавах за границей, которые остаются резидентами своей страны независимо от срока нахождения на территории Кыргызской Республики.

К **нерезидентам** страны относятся юридические и физические лица, постоянным местом нахождения либо проживания которых является любая страна кроме Кыргызской Республики. Расположенные за рубежом филиалы и дочерние предприятия кыргызских компаний и фирм являются нерезидентами по отношению к Кыргызской Республике.

Надлежащим **временем учета операций** с услугами является момент их оказания или получения (учет по методу начисления). При этом, услуги должны учитываться по методу начисления в течение каждого учетного периода, то есть услуга должна учитываться на момент ее предоставления, а не оплаты.

Стоимостная оценка услуг производится по рыночным ценам, которые были реально согласованы между участниками сделки в тыс. сомов и тыс. долларов США (пересчитывается отчитывающейся организацией по официальному курсу Нацбанка на дату совершения операции).

2. Краткие указания по заполнению формы

Учет видов услуг и их кодирование осуществляется в соответствии с Унифицированным перечнем услуг на основе международных рекомендаций по статистике внешней торговли услугами, приведенного в **Приложении** к форме.

А жана Б графаларында кызмат көрсөтүүлөрдүн түрлөрүнүн аталышы жана коду көрсөтүлөт. Эгерде тизмекте резидент эместерден Сизге көрсөтүлгөн же алынган кызмат көрсөтүүлөрдүн аталышы жок болсо, анда аны бош саптарга жазып коюу керек.

В жана Г графаларында өлкөнүн аталышы жана коду көрсөтүлөт.

Д графада эсептердин түрлөрүнүн коду форманын Тиркемесинде берилген Эсептердин түрлөрүнүн тизмегине ылайык коюлат.

1 жана 2-графаларда экспорттун - резидент эместерге көрсөтүлгөн кызмат көрсөтүүлөргө жана иштерге келип түшкөн каражаттардын нарктык көлөмү (миң сом жана миң АКШ доллары) көрсөтүлөт.

3 жана 4-графаларда импорттун - резидент эместер көрсөткөн кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөө каражаттардын нарктык көлөмү (миң сом жана миң АКШ доллары) көрсөтүлөт.

3. Кызмат көрсөтүүлөрдүн айрым түрлөрүнүн мүнөздөмөсү жана сыпаттамасы

Башка жактарга тиешелүү болгон материалдык ресурстарды иштетүү боюнча кызмат көрсөтүүлөргө иштетүү, чогултуу, маркалоо, товарды таңктаоо жана ишканалар тарабынан өндүрүлгөн башка товарлар киргизилет. Иштетүү иштетилүүчү товарларга таандык эмес жана ал үчүн товардын ээсинен акы алган институционалдык бирдик (тарап) тарабынан жүргүзүлөт. Мындай учурда товарларга менчик укугу өзгөрбөйт, колдон колго өтпөйт, ошондуктан иштетүүчү ишканалар менен ээлеринин ортосунда эч кандай товарларды экспорттоо жана импорттоо операциялары катталбайт.

Оңдоо жана техникалык тейлөө боюнча кызмат көрсөтүүлөр резидент эместердин менчигинде турган товарларга карата резиденттер тарабынан ишке ашырылуучу техникалык тейлөө жана оңдоо иштерин камтыйт (же тескерисинче). Оңдоо иштери оңдоо ишканаларына тиешелүү жайларда же башка жерлерде ишке ашырылышы мүмкүн. Бул категорияга деңиз жана аба кемелерин, башка транспорт каражаттарын техникалык тейлөө жана оңдоо кирет. Буларга төмөнкүлөр кирбейт: курулушка байланыштуу оңдоолор жана техникалык тейлөөлөр (курулуштун курамында чагылдырылат); компьютерлерди оңдоо жана техникалык жактан тейлөө (компьютердик кызмат көрсөтүүлөргө кирет).

Транспорт кызмат көрсөтүүлөрү адамдарды же объектерди бир жерден башка бир жерге жеткирүү процессин, ошондой эле ал менен байланышкан коштоочу жана көмөкчү кызмат көрсөтүүлөрдү көрсөтөт. Транспорт кызмат көрсөтүүлөрүнө аба, автоунаа, темир жол кызмат көрсөтүүлөрү жана транспорттун башка түрлөрү кирет. Бул категорияга почта жана курьердик байланыш кызмат көрсөтүүлөрү да кирет. Транспорт төмөнкү критерийлер боюнча классификацияланат: А) транспорттун түрү - аба, автоунаа, темир жол же башка (суу ичиндеги, түтүк өткөргүчтөр аркылуу, космостук, ошондой эле электр энергиясын берүү; б) ташуу объектиси-жүргүнчүлөр жана жүктөр.

Аба транспорту аба кемелери аркылуу жүргүзүлгөн эл аралык жүк жана жүргүнчүлөрдү ташуу боюнча бардык кызмат көрсөтүүлөрдү камтыйт. **Аба транспортунун** кызмат көрсөтүүлөрү аба транспорту аркылуу *жүргүнчүлөрдү жана жүктөрдү ташуу кызмат көрсөтүүлөрүн жана башка аба транспортунун кызмат көрсөтүүлөрүн камтыйт*. Ошондой эле жүктү акысыз жеткирүү ченеминен ашкандыгы үчүн төлөмдөр, жүргүнчүлөрдүн тамактанууга, суусундукка жана ташуучунун бортунан сатып алган башка буюмдарга кеткен чыгымдарын камтыйт. Мында ижара, фрахт жана жүргүнчүлөрдү ташуу үчүн аба кемелерин *экипажы менен узак мөөнөткө* ижарага берүү да эске алынат.

В графах А и Б показываются наименования и коды видов услуг. Если в перечне отсутствует наименование услуги, оказанной или полученной Вами от нерезидента, следует ее дописать в свободных строках.

В графах В и Г указываются наименования и коды стран.

В графе Д проставляются коды видов расчетов в соответствии с Перечнем по видам расчетов, приведенных в Приложении к форме.

В графах 1 и 2 показывается стоимостной объем экспорта – поступления средств за оказанные услуги и работы нерезидентам (тыс. сомов и тыс. долларов США).

В графах 3 и 4 показывается стоимостной объем импорта – платежи средств нерезиденту за предоставленные услуги (тыс. сомов и тыс. долларов США).

3. Характеристика и описание основных видов услуг

В услуги по обработке материальных ресурсов, принадлежащих другим сторонам включаются обработка, сборка, маркировка, упаковка и другие, производимые предприятиями товары. Обработка производится институциональной единицей (стороной), которой не принадлежат обрабатываемые товары и которая получает за это плату от владельца товаров. В этих случаях право собственности на товары не переходит из рук в руки, поэтому между обрабатывающим предприятием и владельцем не регистрируется никакой операции по экспорту /импорту товаров.

Услуги по ремонту и техническому обслуживанию включает работы по техническому обслуживанию и ремонту, осуществляемые резидентами в отношении товаров, находящихся в собственности нерезидентов (и наоборот). Ремонтные работы могут осуществляться в помещениях ремонтного предприятия или в другом месте. В эту категорию входят техническое обслуживание и ремонт морских и воздушных судов и других средств транспорта. Сюда не относятся: ремонт и техническое обслуживание в связи со строительством (отражается в составе строительства); ремонт и техническое обслуживание компьютеров (включается в компьютерные услуги).

Транспортные услуги представляет собой процесс перемещения людей или объектов из одного места в другое, а также связанные с ним сопутствующие и вспомогательные услуги. В транспортные услуги включаются услуги воздушного, автомобильного, железнодорожного и прочих видов транспорта. В данную категорию также включаются почтовые услуги и услуги курьерской связи. Транспорт классифицируется по следующим критериям: а) вид транспорта - воздушный, автомобильный, железнодорожный или прочий (внутренний водный, трубопроводный, космический, а также передачу электроэнергии); б) объект перевозки - пассажиры или грузы.

Воздушный транспорт охватывает все услуги по международным грузовым и пассажирским перевозкам, осуществляемым воздушными судами. **Услуги воздушного транспорта** включают услуги *пассажирского и грузового воздушного транспорта и прочие воздушно-транспортные услуги*. Также включается оплата за превышение нормы бесплатного провоза багажа, расходы пассажиров на питание, напитки и иные предметы, покупаемые на борту перевозчика. Здесь также учитывается аренда, фрахт и долгосрочная аренда воздушных судов *с экипажем* для перевозки пассажиров.

Башка аба транспорт кызмат көрсөтүүлөрүнө аба транспортунун кызмат көрсөтүүлөрүнө көмөкчү болуп саналган төмөнкү кызмат көрсөтүүлөр кирет: жүктөө-түшүрүү иштери, аба портторундагы жүктөрдү сактоо жана кампалоо, таңгактоо жана кайра таңгактоо, кемелерди сүйрөтүү ж.б. Буга ташуучуларга навигациялык жардам, авиадиспетчердик кызмат жана аэропорттордун кызмат көрсөтүүлөрү (аэропорттордогу жүргүнчүлөрдү ташуу кызмат көрсөтүүлөрү, транспорттук жабдууларды жыйноо жана тазалоо, учуучу-конуучу тилкелерди колдонуу) дагы кирет. Кемелерди техникалык жактан тейлөө боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү оңдоо жана техникалык тейлөө кызмат көрсөтүүлөрүнө киргизүү зарыл.

Автожол транспорту жүк ташуучу унаалар жана фургондор менен эл аралык жүк ташууларды жана автобустар менен эл аралык жүргүнчүлөрдү ташууну, жогорку ыңгайлуулуктагы туристтик автобустарды камтыйт. Автоунаа транспортунун кызмат көрсөтүүлөрүнө автоунаа транспорту менен *жүргүнчүлөрдү жана жүктөрдү ташуу* кызмат көрсөтүүлөрү жана башка автоунаа кызмат көрсөтүүлөрү, ошондой эле ал менен байланышкан чыгымдар, ченемден ашыкча болгон жүктү жеткирүү үчүн төлөнгөн төлөмдөр да кирет. Мында ижара, фрахт жана жүргүнчүлөрдү ташуу үчүн автотранспортту *экипажы* менен узак мөөнөткө ижарага берүү дагы эске алынат.

Башка автоунаа кызмат көрсөтүүлөрүнө автоунаа транспортунун кызмат көрсөтүүлөрүнө көмөкчү болуп саналган төмөнкү кызмат көрсөтүүлөр кирет: жүктөө-түшүрүү иштери, жүктөрдү сактоо жана кампалоо, таңгактоо жана кайра таңгактоо, сүйрөтүү, жүктөрдү жиберүү боюнча кызмат көрсөтүүлөр, транспортторду жыйноо жана тазалоо, куткаруу операциялары ж.б. Буларга автобус станцияларынын жана автоунааларды токтотуучу жайлардын кызмат көрсөтүүлөрү дагы кирет, ал эми транспортторду техникалык жактан тейлөө бул кызмат көрсөтүүлөргө кирбейт. Транспортту техникалык жактан тейлөө кызмат көрсөтүүлөрүн оңдоо жана техникалык тейлөө кызмат көрсөтүүлөрүнө киргизүү зарыл.

Темир жол транспорту поезддер менен эл аралык ташууларды камтыйт. Темир жол транспортунун кызмат көрсөтүүлөрүнө *темир жол транспорту менен жүргүнчүлөрдү, жүктөрдү ташуу жана башка темир жол кызмат көрсөтүүлөрү*, ченемден ашыкча болгон жүктү жеткирүү үчүн төлөмдөр, жүргүнчүлөрдүн тамак-ашка, суусундукка жана борттон сатып алган башка буюмдарына кеткен чыгымдар кирет. Мында ижара, фрахт жана жүргүнчүлөрдү ташуу үчүн темир жол транспортунун *экипажы менен* узак мөөнөткө ижарага берүү да эске алынат.

Башка темир жол кызмат көрсөтүүлөрүнө темир жол транспортунун кызмат көрсөтүүлөрүнө көмөкчү болуп саналган төмөнкү кызмат көрсөтүүлөр кирет: жүктөө-түшүрүү иштери, жүктөрдү сактоо жана кампалоо, таңгактоо жана кайра таңгактоо, сүйрөтүү, жүктөрдү жиберүү боюнча кызмат көрсөтүүлөр. Буларга темир жолдордогу маневр кызмат көрсөтүүлөрү дагы кирет. Темир жол транспортун тейлөө жана оңдоо боюнча кызмат көрсөтүүлөр оңдоо жана техникалык тейлөө кызмат көрсөтүүлөрүнө кирет.

Түтүктөр аркылуу ташып өткөрүү мунай жана ага тиешелүү заттарды, суу жана газ сыяктуу товарларды түтүк аркылуу эл аралык ташууну камтыйт. Бул компонентте көмөк чордондордон сууну, газды жана мунай заттарды керектөөчүлөргө бөлүштүрүү менен байланышкан кызматтар (алар башка категорияларга кирбеген башка ишкердик кызмат көрсөтүүлөрү беренесине киргизилген), ошондой эле ташылуучу өнүмдөрдүн наркы (алар жалпы товар категориясына киргизген) алынып салынган. Мунай жана ага тиешелүү заттарды, сууну жана газды түтүк аркылуу өткөрүү транспорту менен ташуудан түшкөн каражаттар эсепке алынат. Отчёттуулукта ташуу кызмат көрсөтүүлөрүнүн наркы гана (экспорттолгон товардын көлөмүн эсепке албаганда) көрсөтүлөт.

К прочим воздушно-транспортным услугам относятся услуги, которые являются вспомогательными по отношению к воздушным транспортным услугам: погрузочно-разгрузочные работы, хранение и складирование груза в воздушных портах, упаковка и переупаковка, буксировка судов и т.д. Сюда также относится навигационная поддержка перевозчиков, авиадиспетчерская служба и услуги аэропортов (пассажирские услуги в аэропортах, включая услуги по уборке и очистке транспортного оборудования и эксплуатацию взлетно-посадочных полос). Услуги по техническому обслуживанию судов необходимо отнести к услугам по ремонту и техническому обслуживанию.

Автодорожный транспорт охватывает международные грузовые перевозки грузовиками и фургонами и международные пассажирские перевозки автобусами, включая туристские автобусы повышенной комфортности. В услуги автомобильного транспорта входят услуги *пассажирского и грузового автомобильного транспорта* и *прочие автомобильные услуги*, и связанные с этим расходы, включая оплату за провоз избыточного багажа. Здесь также учитывается аренда, фрахт и долгосрочная аренда автотранспорта *с экипажем* для перевозки пассажиров.

К прочим автомобильным услугам относятся услуги, которые являются вспомогательными по отношению к автомобильным транспортным услугам: погрузочно-разгрузочные работы, хранение и складирование груза, упаковка и переупаковка, буксировка, услуги по экспедированию груза, уборка и очистка транспорта, спасательные операции и т.д. Сюда также относятся услуги автобусных станций и автомобильных стоянок, помимо технического обслуживания транспорта. Услуги по техническому обслуживанию транспорта необходимо отнести к услугам по ремонту и техническому обслуживанию.

Железнодорожный транспорт охватывает международные перевозки поездами. К услугам железнодорожного транспорта относятся услуги *пассажирского и грузового железнодорожного транспорта* и *прочие железнодорожные услуги*, включая оплату за провоз избыточного багажа, расходы пассажиров на питание, напитки и иные предметы, покупаемые на борту перевозчика. Здесь также учитывается аренда, фрахт и долгосрочная аренда железнодорожного транспорта *с экипажем* для перевозки пассажиров.

К прочим железнодорожным услугам относятся услуги, которые являются вспомогательными по отношению к железнодорожным транспортным услугам: погрузочно-разгрузочные работы, хранение и складирование груза, упаковка и переупаковка, буксировка, услуги по экспедированию груза и т.д. Сюда также относятся железнодорожные маневровые услуги. Услуги по обслуживанию и ремонту железнодорожного транспорта относятся к услугам по ремонту и техническому обслуживанию.

Транспортировка по трубопроводам включает международную транспортировку по трубопроводам таких товаров, как нефть и сопутствующие продукты, вода и газ. Из этого компонента исключены услуги, связанные с распределением, обычно с подстанций, воды, газа и нефтепродуктов потребителям (они включены в статью прочие деловые услуги, не отнесенные к другим категориям), а также стоимость транспортируемых продуктов (они включены в общие товарные категории). Учитываются поступления средств от транспортировки трубопроводным транспортом нефти и сопутствующих продуктов, воды и газа. В отчетности показывается только стоимость услуг за транспортировку (без учета объема экспортируемого товара).

Электр энергиясын берүү генерациялоо пункттары менен керектөөчүлөргө жеткирүү же башка электр системаларын берүү үчүн төмөнкү вольттуу чыңалууга айланган электр энергия пункттарынын ортосундагы линиялардын бириккен тарамы жана ал менен байланышкан жабдуулар боюнча жогорку чыңалуудагы электр энергиясын ташууну же берүүнү камтыйт. **Электр энергиясын берүү** электр энергиясын акыркы колдонуучуларга керектөө үчүн жеткирүүчү, электр энергиясын бөлүштүрүүчү орнотмолорго жеткенде гана электр энергиясын берүү аяктады деп эсептелинет. Электр энергиясынын өздүк наркы бөлүштүрүүчү көмөк чордондордон керектөөчүлөргө чейин электр энергиясын жеткирүүнү камтыган электр энергиясын бөлүштүрүү (ал башка категорияга кирбеген башка ишкердик кызмат көрсөтүүлөрүнө киргизилген) алынып салынат (ал жалпы товардык категорияга кирет).

Башка коштоочу жана көмөкчү транспорттук кызматтар жогоруда саналган транспорттук кызматтардын кандайдыр бир компоненттерине таандык болбогон бардык башка транспорттук кызмат көрсөтүүлөрдү камтыйт.

Транспорттук кызмат көрсөтүү категориясынан айрым аралаш ишмердиктер алынып салынат, тышкы соода жүктөрүн камсыздандыруу (ал камсыздандыруу кызмат көрсөтүүсүнө кирет); резидент эмес ташуучулар тарабынан порттордо сатылып алынган товарлар (кызмат кызмат көрсөтүү катары эмес, товар катары эсепке алынат); транспорттук жабдууларды техникалык тейлөө жана оңдоо (башка категорияларга кирбеген техникалык тейлөө жана оңдоо кызмат көрсөтүүлөрүнө кирет); деңиз портторундагы жана аэропортторундагы темир жолдорду, конструкцияларды жана курулмаларды оңдоо (ал курулуш кызмат көрсөтүүлөрүнө кирет); экипажи жок транспорт каражаттарын ижарага алуу же чартер (ал операциялык лизинг кызмат көрсөтүүлөрүнө кирет).

Почта жана курьердик байланыш кызмат көрсөтүүлөрү – каттарды, гезиттерди, мезгилдүү басылмаларды, брошюраларды жана башка басма материалдарын, жөнөтмөлөрдү жана бандеролдорду чогултуу, ташуу жана жеткирүү кызматтарын камтыйт. Ошондой эле почта маркаларын сатуу, талап кылынган каттарды кабыл алуу/берүү, телеграф кызматтары абоненттик почта ящиктерин ижарага алуу сыяктуу почта бөлүмдөрүнүн кызматтарын камтыйт. Курьердик байланыш кызмат көрсөтүүлөрү курьердик кызмат көрсөтүүлөрдүн бардык түрлөрүн камтыйт, мисалы: ырааттама менен жеткирүү, экспресс-жеткирүү жана «бир даректен экинчи дарекке жеткирүү».

Сапарлар бул өлкөнүн резиденти эместер өз муктаждыгы үчүн же үчүнчү өлкөгө андан ары өткөрүп берүү үчүн барган убакта кандайдыр бир өлкөдөн сатылып алынган товарларды жана кызматтарды камтыйт. Бул түшүнүк резидентке таандык эч кандай өзгөрүү болбогон шарттарда ар кандай узактыктагы болууну камтыйт. Сапарлар беренесине туруктуу жашаган өлкөдөн тышкары жерлерде окуудан же дарылануудан өтүп жаткан адамдар тарабынан сатылып алган товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр кирет. Буга ошондой эле мезгилдик жумушчулар, чек арага жакын аймактардын жумушчулары жана өлкөдө кыска мөөнөткө жалданып иштеген жумушчулардын сатып алган товарлары жана кызмат көрсөтүүлөрү кирет. Сапарлар беренесине барган өлкөнүн аймагындагы жатакана, тамак-аш жана суусундуктар, транспорттук тейлөө да кирет (аны керектөө өндүрүүчү өлкөнүн аймагында ишке ашырылат). Саякаттап барган коноктор барган өлкөдөн алып кете турган же сатып алган белектер, азем буюмдар жана башка буюмдар да кирет. Сапарлар жеке сапарлар жана иш сапарлар кызмат көрсөтүүлөрү болуя на услуг

Передача электроэнергии охватывает транспортировку или передачу электроэнергии на высоких напряжениях по объединенной сети линий и связанному с ними оборудованию между пунктами генерации и пунктами, где такая электроэнергия преобразуется в низковольтную для поставки потребителям или передачи в другие электросистемы. Передача электроэнергии считается завершенной, когда электроэнергия поступает в распределительные установки энергосистемы, которая доставляет электроэнергию конечным пользователям для ее потребления. Стоимость самой электроэнергии исключается (она включается в общие товарные категории), как и распределение электроэнергии, включающее доставку электроэнергии от распределительной подстанции до потребителя (оно включено в прочие деловые услуги, не отнесенные к другим категориям).

Прочие сопутствующие и вспомогательные транспортные услуги охватывают все другие транспортные услуги, которые невозможно отнести к какому-либо из компонентов транспортных услуг, перечисленных выше.

Из категории **транспортных услуг** исключаются некоторые виды смежной деятельности: страхование внешнеторговых грузов (которое входит в страховые услуги); товары, приобретаемые в портах перевозчиками-нерезидентами (которые учитываются как товары, а не как услуги); техническое обслуживание и ремонт транспортного оборудования (которые включаются в услуги технического обслуживания и ремонта, не отнесенные к другим категориям); ремонт железнодорожных путей и конструкций и сооружений в морских портах и аэропортах (который включается в строительство); аренда, или чартер, транспортных средств без экипажа (которая включается в услуги операционного лизинга).

Почтовые услуги и услуги курьерской связи включают в себя сбор, транспортировку и доставку писем, газет, периодических изданий, брошюр и прочих печатных изданий, посылок и бандеролей. Она также включает услуги почтовых отделений, такие как продажа почтовых марок, прием/выдача корреспонденции до востребования, телеграфные услуги и аренда абонентских почтовых ящиков. Услуги курьерской связи включают все виды курьерских услуг, например доставку по расписанию, экспресс-доставку и доставку «с одного адреса на другой».

Поездки охватывают товары и услуги, приобретаемые в какой-либо стране во время ее посещения нерезидентами этой страны для собственного потребления или последующей передачи третьей стороне. Это понятие охватывает пребывание любой длительности при условии, что не имеет место изменение резидентной принадлежности. В статью поездки включаются товары и услуги, приобретаемые лицами, которые проходят обучение или лечение за пределами страны постоянного проживания. Сюда также включаются товары и услуги, приобретаемые сезонными рабочими, рабочими из приграничных районов и другими работниками по краткосрочному найму в стране по месту работы. К статье Поездки также относятся проживание, продукты питания и напитки и транспортное обслуживание на территории посещаемой страны (потребление которых осуществляется на территории страны-производителя). Также включаются подарки, сувениры и любые другие предметы, приобретенные для личного пользования приезжими, которые могут быть вывезены из посещаемой страны. Поездки подразделяются на услуги при личных поездках и при деловых поездках.

Иш сапарлар жеке пайдалануу үчүн сатылып алынган товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү камтыйт, сапарлардын негизги максаты ишкердик активдүүлүк (өндүрүштүк жана монтаж иштери, сатуу компаниялары, рынокту изилдөөлөр, ишкерлик сүйлөшүүлөр, иш сапарлар, конференциялар, съездер жана башка ишкердик жолугушуулар) болуп саналат.

Жеке сапарлар ишкердик сапарлардан сырткары, башка максаттар үчүн чет өлкөгө жөнөгөн жактар тарабынан сатылып алынган кызмат көрсөтүүлөр, мисалы өргүү, көңүл ачуучу жана маданий иш-чараларга катышып келүү, досторго, туугандарга баруу, зыярат кылуу, ошондой эле билим алуу жана медициналык максаттар үчүн.

Туристтик фирмалардын, мейманканалардын кызмат көрсөтүүлөрү – ишкерлик, ошондой эле медициналык жана билим алуу максаттарынан башка максаттар менен (өргүү, көңүл ачуучу жана маданий иш-чараларга катышып келүү, досторго, туугандарга баруу, зыярат кылуу ж.б. максаттар) чет өлкөгө жөнөгөн жактарга туристтик компаниялар жана мейманканалар тарабынан көрсөтүлгөн кызмат көрсөтүүлөр.

Билим берүү жаатындагы кызмат көрсөтүүлөр – чет өлкөлөрдөгү окуулар, семинарлар, такшалмалар ж.б. Мында азык-түлүккө, жергиликтүү транспортторго, ошондой эле резидент эмес студенттер тарабынан сатылып алынган саламаттыкты сактоо кызмат көрсөтүүлөрүнө кеткен чыгымдар да эске алынат.

Саламаттыкты сактоо жаатындагы кызмат көрсөтүүлөр – стационардык жайларда дарылануу, дарыгерлердин кызмат көрсөтүүлөрү жана башка медициналык кызмат көрсөтүүлөр. Мында азык-түлүккө, жергиликтүү транспортторго, медициналык максаттар менен жүргөн жактар (резидент эместер) тарабынан сатылып алынган саламаттыкты сактоо кызмат көрсөтүүлөрүнө кеткен чыгымдар да эске алынат.

Курулуш кызматы. Курулушка капиталдык активдерди түзүү, калыбына келтирүү, ондоо, колдонуу мөөнөтүн узартуу же имараттарды, жер тилкелерин инженердик-техникалык жакшыртуу жана жолдор, көпүрөлөр, дамбалар сыяктуу курулуш объектилери түрүндөгү капиталдык активдерди башкаруу кирет. Буга аралаш монтаж иштери жана чогултуу иштери, курулуш аянтын даярдоо жана жалпы курулуш иштери, ошондой эле сырдоо, суу жана канализация тутумдарын орнотуу жана бузуу сыяктуу адистештирилген кызмат көрсөтүүлөр да кирет.

Чет өлкөдөгү курулуш – резидент эместер үчүн Кыргыз Республикасынын резидент ишканалар (экспорт) тарабынан жүргүзүлгөн курулуш иштерин жана бул ишканалар тарабынан кабыл алуучу Кыргыз Республикасынын резиденттеринен (импорт) сатылып алынган товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү камтыйт.

Кыргыз Республикасындагы курулуш – резидент эмес курулуш ишканалар тарабынан резиденттер үчүн жүргүзүлгөн курулуш иштери; Кыргыз Республикасынын аймагында курулуш иштерин жүргүзүп жаткан резидент эмес ишканалар тарабынан Кыргыз Республикасында сатылып алынган товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр.

Камсыздандыруу жана пенсия жаатындагы кызмат көрсөтүүлөр резидент-камсыздандыруу компаниялары тарабынан резидент эместерге камсыздандыруунун ар кандай түрлөрүн көрсөтүүнү камтыйт же тескерисинче. Камсыздандыруу жана пенсия жаатындагы кызмат көрсөтүүлөр төрт компонентке бөлүнөт: түз камсыздандыруу; кайра камсыздандыруу; көмөкчү камсыздандыруу; пенсиялык камсыздоо жана стандартташтырылган кепилдик кызмат көрсөтүүлөрү. «Түз камсыздандыруу» компоненти андан ары өмүрдү камсыздандырууга, жүктөрдү камсыздандырууга жана тике камсыздандыруунун башка түрлөрүнө бөлүнөт. «Пенсиялар жана стандартташтырылган кепилдик кызматтары» компоненти андан ары пенсияларга жана стандартташтырылган кепилдик кызмат көрсөтүүлөрүнө бөлүнөт.

Деловые поездки включают товары и услуги, приобретенные для личного пользования, основной целью поездки которых является деловая активность (производственные и монтажные работы, кампании по сбыту, исследование рынка, деловые переговоры, служебные командировки, конференции, съезды, другие деловые встречи).

Личные поездки включают услуги, приобретенные лицами, направляющимися за границу для иных целей, чем деловые, например, в отпуск, для участия в развлекательных и культурных мероприятиях, посещение друзей и родственников, паломничества, а также с образовательными и медицинскими целями.

Услуги туристических фирм, гостиниц - услуги, оказанные туристическими компаниями и гостиницами лицам (проживание, питание и прочие услуги), направляющимся за границу для иных целей, кроме деловых, а также медицинских и образовательных целей: отпуск, участие в развлекательных и культурных мероприятиях, посещение друзей и родственников, паломничество и т.д.

Услуги в области образования - учеба за рубежом, семинары, стажировки и т.д. Здесь также учитываются расходы на продовольствие, местный транспорт, а также услуги здравоохранения, приобретаемые студентами-нерезидентами.

Услуги в области здравоохранения - лечение в стационаре, услуги врачей и прочие медицинские услуги. Здесь также учитываются расходы на продовольствие, местный транспорт, услуги здравоохранения, приобретаемые лицами (нерезидентами), находящимися в поездках с медицинскими целями.

Строительные услуги. Строительство включает создание, восстановление, ремонт, продление срока эксплуатации капитальных активов или управление такими капитальными активами в виде зданий, инженерно-технического благоустройства земельных участков и других строительных объектов, таких как дороги, мосты и плотины. Сюда также включаются смежные монтажные и сборочные работы, подготовка стройплощадки и общие строительные работы, а также специализированные услуги, такие как покраска, установка водопроводно-канализационных систем и снос.

Строительство за рубежом включает строительные работы, осуществляемые для нерезидентов предприятиями-резидентами Кыргызской Республики (экспорт), и товары и услуги, приобретенные этими предприятиями у резидентов Кыргызской Республики (импорт).

Строительство в Кыргызской Республике - строительные работы для резидентов, ведущиеся строительными предприятиями-нерезидентами; товары и услуги, приобретенные в Кыргызской Республике предприятиями-нерезидентами, ведущими строительные работы на территории Кыргызской Республики.

Услуги в области страхования и пенсий охватывает осуществление страховыми компаниями-резидентами различных видов страхования для нерезидентов и наоборот. Услуги в области страхования и пенсий подразделяются на четыре отдельных подкомпонента: прямое страхование; перестрахование; вспомогательное страхование; пенсионное обеспечение и стандартизованные гарантийные услуги. Подкомпонент «прямое страхование» далее разбивается на страхование жизни, страхование грузов и прочие виды прямого страхования. Подкомпонент «пенсионное обеспечение и стандартизованные гарантийные услуги» далее разбивается на пенсионное обеспечение и стандартизованные гарантийные услуги.

Финансылык кызмат көрсөтүүлөргө камсыздандыруу жана пенсиялык фонддордон башка финансылык ортомчулук жана көмөкчү кызматтар кирет. Бул категорияга адатта банктар жана башка финансылык институттар тарабынан көрсөтүлүүчү кызматтар кирет. Аларга депозиттерди кабыл алуу жана кредиттерди жана зайымдарды берүү, аккредитивдик кызмат көрсөтүүлөр, кредиттик карталар боюнча кызмат көрсөтүүлөр, финансылык лизинг, факторинг, андеррайтинг, акча которуу жана төлөм клирингине байланыштуу комиссиялар жана жыйымдар кирет. Бул статьяга ошондой эле финансылык консультациялык кызматтарды, финансылык активдерди же баалуу баалуу кагаздарды сактоо боюнча кызматтарды, финансылык активдерди башкаруу, мониторинг кызматтарын, ликвиддүүлүктү камсыздоо, камсыздандыруудан башка тобокелдикти алуу кызматтарын, биригүү жана кошулуу кызматтарын, кредиттик рейтинг кызматтарын, алмашуу кызматтарын жана траст кызматтарын камтыйт.

Башка категорияларга киргизилбеген интеллектуалдык менчикти пайдалануу үчүн жыйымдар төмөнкүлөрдү камтыйт: мүлктүк укуктарды (патенттер, товардык маркалар, товардык белгилер, автордук укуктар, өнөр жай процессине жана дизайнга болгон укуктар, анын ичинде коммерциялык сырлар, коммерциялык концессиялар) пайдалануу үчүн жыйымдар; интеллектуалдык менчикти өндүрүү жана/же жайытуу үчүн урусаттамалардын жыйымдары (китептерге жана кол жазмаларга, компьютердик программалык камсыздоого, кинематографиялык чыгармаларга жана үн жазууларына автордук укуктар).

Телекоммуникациялар, компьютердик жана маалыматтык кызмат көрсөтүүлөр көрсөтүү жолу менен эмес, кызмат көрсөтүүнүн мүнөзү менен аныкталат. Компьютердик жана маалыматтык кызмат көрсөтүүлөр резидент тарабынан резидент эместерге (же тескерисинче) берилген маалыматтарды жана маалыматтык билдирүүлөрдү иштетүү боюнча кызмат көрсөтүүлөрдүн операцияларын камтыйт.

Телекоммуникациялык кызмат көрсөтүүлөр телефон, телекс, телеграф, радио жана телекөрсөтүү кабели жана түз алып берүү, спутниктик байланыш, электрондук почта, факсимилдик байланыш ж.б. жардамы менен үн, сүрөт, маалымат же башка маалымат берүүнү жана коммерциялык тарамдарды тейлөө, телеконференцияларды өткөрүү жана ушул сыяктуу кызматтарды көрсөтүүнү камтыйт. Буга берилүүчү маалыматтын баасы кирбейт. Бул категорияга уюлдук телефон кызматтары, магистралдык Интернет тарамдарынын кызматтары жана акы төлөнүүчү жеткиликтүүлүктү берүү, анын ичинде Интернетке кирүү жеткиликтүүлүгүн камсыз кылуу кызмат көрсөтүүлөрү кирет. Телефон тарамдарынын жабдууларын ондоо (курулушка кирет), ошондой эле маалыматтар базасын түзүү (маалыматтык кызмат көрсөтүүлөргө кирет) кызмат көрсөтүүлөргө кирбейт.

Маалыматтык кызмат көрсөтүүлөр маалымат агенттиктинин кызмат көрсөтүүлөрүнө жана башка маалыматтык кызмат көрсөтүүлөргө бөлүнөт:

- маалымат агенттиктинин кызмат көрсөтүүлөрү массалык маалымат каражаттарын жаңылыктар, фотоматериалдар жана тематикалык макалалар менен камсыз кылууну камтыйт;
- башка маалыматтык кызмат көрсөтүүлөргө маалыматтар базасынын концепциясын иштеп чыгуу, маалыматтарды сактоо жана маалыматтарды жана маалымат базаларын (абоненттик китептер жана дарек тизмелери кошулуп) онлайн режимде, магниттик, оптикалык же басма каражаттарында жайылтуу сыяктуу маалыматтар базасы менен байланышкан кызмат көрсөтүүлөр кирет; жана веб-баракчалардын издөө порталдары (ачкыч сөздөрдү сураган кардарлар үчүн Интернет даректерин издөө кызматтары). Буга төмөнкүлөр да кирет: почтаны, маалыматты берүүчү электрондук каналдарды же башка каражаттарды колдонуу менен гезиттерге жана журналдарга түз, жамааттык эмес жазылуу; электрондук контентти берүү боюнча башка кызмат көрсөтүүлөр; китепканалардын жана архивдердин кызмат көрсөтүүлөрү.

Финансовые услуги включают финансовые посреднические и вспомогательные услуги, кроме услуг страхования и пенсионных фондов. В данную категорию включаются услуги, которые обычно предоставляются банками и прочими финансовыми организациями. Они включают прием депозитов и предоставление кредитов и займов, услуги по предоставлению аккредитивов, обслуживание кредитных карт, комиссионные и сборы, связанные с финансовым лизингом, факторингом, андеррайтингом, переводом денег и клирингом платежей. В эту статью также включаются финансовые консультационные услуги, услуги ответственного хранения финансовых активов или слитков, управления финансовыми активами, услуги мониторинга, предоставления ликвидности, услуги по принятию риска, кроме страхования, услуги по проведению слияний и поглощений, услуги кредитного рейтинга, услуги бирж и услуги трастов.

Сборы за использование интеллектуальной собственности, не отнесенной к другим категориям включают в себя: *сборы за использование права собственника* (патенты, торговые марки, товарные знаки, авторские права, права на промышленные процессы и дизайн, включая коммерческие тайны, коммерческие концессии); *плата за лицензии* на воспроизведение и/или распространение интеллектуальной собственности (авторские права на книги и рукописи, компьютерное программное обеспечение, кинематографические работы и звукозаписи).

Телекоммуникационные, компьютерные и информационные услуги определяются характером услуги, а не способом ее представления. Компьютерные и информационные услуги охватывают операции, в ходе которых резидент предоставляет нерезиденту (или наоборот) услуги по обработке данных и информационных сообщений.

Телекоммуникационные услуги охватывают передачу звука, изображений, данных или другой информации с помощью телефона, телекса, телеграфа, радио- и телевизионного кабельного и трансляционного вещания, спутниковой связи, электронной почты, факсимильной связи и т. д., в том числе обслуживание коммерческих сетей, проведение телеконференций и оказание сопутствующих услуг. Сюда не включается стоимость передаваемой информации. К этой категории также относятся услуги мобильной телефонной связи, услуги магистральных сетей Интернета и услуги по предоставлению оплачиваемого доступа, в том числе обеспечение доступа к Интернету. Не включаются услуги по наладке оборудования телефонных сетей (включаются в строительство), а также услуги по созданию баз данных (включаются в информационные услуги).

Информационные услуги подразделяются на услуги информационных агентств и прочие информационные услуги:

- услуги информационных агентств включают обеспечение средств массовой информации сводками новостей, фотоматериалами и тематическими статьями;
- прочие информационные услуги включают услуги, связанные с базами данных, такие как разработка концепции базы данных, хранение данных и распространение данных и баз данных (включая абонентские книги и списки адресов) как в онлайн-режиме, так и на магнитных, оптических или печатных носителях; и порталы поиска веб-страниц (услуги по поиску адресов в Интернете для клиентов, сделавших запросы по ключевому слову). Сюда входят также: прямая, не коллективная подписка на газеты и журналы с использованием почты, электронных каналов передачи информации или других средств; другие услуги по предоставлению электронного контента; услуги библиотек и архивов.

Компьютердик кызматтарга аппараттык жана программалык камсыздоо менен байланышкан кызмат көрсөтүүлөр жана маалыматтарды иштетүү кызмат көрсөтүүлөрү кирет.

Башка ишкердик кызмат көрсөтүүлөрү үч компонентке бөлүнөт: илимий изилдөөлөр жана иштелмелер кызмат көрсөтүүлөрү, кесиптик кызмат көрсөтүүлөр жана башкаруу жана соода менен байланышкан техникалык кызмат көрсөтүүлөр, башка ишкердик кызмат көрсөтүүлөрү камтылат.

Илимий изилдөөлөр жана иштелмелер жаатындагы кызмат көрсөтүүлөргө жаңы өнүмдөрдү жана технологияларды түзүү максатында фундаменталдык изилдөөлөрдү, колдонмо изилдөөлөрдү жана тажрыйбалуу иштелмелерди жүргүзүү менен байланышкан кызмат көрсөтүүлөр кирет жана табигый, социологиялык жана гуманитардык илимдер жаатындагы ишмердикти камтыйт.

Кесиптик кызмат көрсөтүүлөр жана башкаруу жаатындагы консультативдик кызмат көрсөтүүлөр эки бөлүккө бөлүнөт: юридикалык, бухгалтердик, башкаруу жаатындагы консультативдик кызмат көрсөтүүлөр жана коомчулук менен байланыш жана жарнама, рынокту изилдөө жана коомдук пикирди аныктоо чөйрөсүндөгү кызмат көрсөтүүлөр.

Техникалык, соода менен байланышкан жана башка ишкердик кызмат көрсөтүүлөрү беш компонентке бөлүнөт: архитектуралык, инженердик, илимий жана башка техникалык кызмат көрсөтүүлөр; таштандыларды кайра иштетүү жана айлана-чөйрөнү тазалоо кызмат көрсөтүүлөрү, айыл чарба жана пайдалуу кендерди казуу жаатындагы кызмат көрсөтүүлөр; операциялык лизинг кызмат көрсөтүүлөрү; соода менен байланышкан кызмат көрсөтүүлөр; жана башка категорияларга киргизилбеген башка ишкердик кызмат көрсөтүүлөрү.

Архитектура жаатындагы кызмат көрсөтүүлөр имараттардын долбоорлорун иштеп чыгуу менен байланышкан операцияларды камтыйт; **Инженердик кызмат көрсөтүүлөр** машиналарды, материалдарды, аспаптарды, курулмаларды, процесстерди жана системаларды долбоорлоону, конструктордук иштеп чыгууну жана колдонууну камтыйт. Бул түрдөгү кызмат көрсөтүүлөр долбоорлорду, пландарды түзүүнү жана инженердик-техникалык долбоорлорго тиешелүү изилдөөлөрдү жүргүзүүнү камтыйт. **Илимий жана башка техникалык кызматтар** изилдөө иштерин; картографияны; продукциянын сапатын текшерүү жана сертификациялоону, ошондой эле техникалык контролдоо кызмат көрсөтүүлөрүн камтыйт.

Таштандыларды кайра иштетүү жана айлана-чөйрөнү тазалоо кызмат көрсөтүүлөрү радиоактивдүү жана башка таштандыларды иштетүүнү; топурактын жабыркаган катмарын алып салууну; булгануудан, анын ичинде мунай төгүлгөн жерлерди тазалоону; карьерди калыбына келтирүүнү; зыянсыздандыруу жана санитардык иштетүү боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү камтыйт. Буга айлана-чөйрөнү тазалоо же калыбына келтирүү менен байланышкан бардык кызмат көрсөтүүлөр да кирет.

Айыл чарбасы, токойчулук жана балык уулоочулук менен байланышкан кызмат көрсөтүүлөргө айыл чарба техникасын экипажы менен берүү, түшүм жыйноо, өсүмдүктөрдү кароо, айыл чарба зыянкечтерине каршы күрөшүү, мал кармоо, жаныбарларды багуу жана малчылык сыяктуу айыл чарбасы менен байланышкан кызмат көрсөтүүлөр кирет. Мындан тышкары, буга аңчылык, мергенчилик, токой чарбасы жана жыгач кыюу, балык уулоо жана ветеринардык кызмат көрсөтүүлөр кирет.

Тоо-кен өнөр жайына таандык кызмат көрсөтүүлөргө, мунай жана газ казуу кызмат көрсөтүүлөрүнө мунай жана газ кендеринде көрсөтүлүүчү тоо-кен өнөр жай кызмат көрсөтүүлөрү, анын ичинде бургулоо, куруу, бургулоочу орнотмолорду оңдоо жана бузуу, ошондой эле мунай жана газ скважиналарын консервациялоо кирет. Мындан тышкары, буга пайдалуу кендерди чалгындоо жана издөө, ошондой эле тоо-кен инженериясы жана геологиялык чалгындоо менен байланышкан кызмат көрсөтүүлөр кирет.

Компьютерные услуги включают услуги, связанные с аппаратным и программным обеспечением, и услуги по обработке данных.

Прочие деловые услуги подразделяются на три подкомпонента: услуги в сфере научных исследований и разработок, профессиональные услуги и услуги консультирования по вопросам управления и технические, связанные с торговлей и прочие деловые услуги.

Услуги в области научных исследований и разработок включают услуги, которые связаны с проведением фундаментальных исследований, прикладных исследований и опытных разработок с целью создания новых продуктов и технологий, и охватывают деятельность в области естественных, социологических и гуманитарных наук.

Профессиональные услуги и консультативные услуги в области управления подразделяются на две части: юридические, бухгалтерские, консультативные услуги в области управления и услуги в сфере связей с общественностью и реклама, исследование рынка и выявление общественного мнения.

Технические, связанные с торговлей и прочие деловые услуги подразделяется на пять подкомпонентов: услуги в области архитектуры, инженерные, научные и прочие технические услуги; услуги по переработке отходов и очистке окружающей среды, услуги в области сельского хозяйства и добычи полезных ископаемых; услуги операционного лизинга; услуги, связанные с торговлей; и прочие деловые услуги, не отнесенные к другим категориям.

Услуги в области архитектуры охватывают операции, связанные с разработкой проектов зданий; **Инженерные услуги** охватывают проектирование, конструкторскую разработку и использование машин, материалов, инструментов, сооружений, процессов и систем. Услуги этого вида включают создание проектов, планов и проведение исследований, относящихся к инженерно-техническим проектам; **Научные и прочие технические услуги** охватывают изыскательские работы; картографию; проверку и сертификацию качества продукции, а также услуги технического контроля.

Услуги по переработке отходов и очистке окружающей среды включают обработку радиоактивных и других отходов; снятие зараженного слоя почвы; очистку от загрязнений, включая разливы нефти; восстановление карьеров; услуги по обеззараживанию и санитарной обработке. Сюда включаются также все услуги, связанные с очищением или восстановлением окружающей среды.

Услуги, относящиеся к сельскому хозяйству, лесоводству и рыболовству включают услуги, связанные с сельским хозяйством, такие как предоставление сельскохозяйственной техники с экипажем, уборка урожая, уход за растениями, борьба с сельскохозяйственными вредителями, содержание скота, уход за животными и животноводство. Кроме того, сюда входят охота, ловля дичи, лесоводство и лесозаготовки, рыболовство, а также ветеринарные услуги;

Услуги, относящиеся к горнодобывающей промышленности и добыче нефти и газа включают услуги в области горнодобывающей промышленности, предоставляемые на нефтяных и газовых месторождениях, включая бурение, сооружение, ремонт и демонтаж буровых установок, а также консервацию нефтяных и газовых скважин. Кроме того, сюда входят услуги, связанные с разведкой и изысканием полезных ископаемых, а также горная инженерия и геологическая разведка;

Операциялык лизинг материалдык активдерди пайдаланууну ижарага берүү боюнча ишмердикти өзүнө камтыйт, бирок менчик укуктары менен байланышкан тобокелдердин жана пайдалардын чоң бөлүгүн берүү каралбайт. Операциялык лизинг төмөнкүлөрдү камтыйт:

- кыймылдуу мүлктүн ижарасы;
- экипажсыз транспорттун ижарасы жана фрахты;
- компьютердик жана телекоммуникациялык жабдууларды кошкондогу жабдуулардын операторсуз ижарасы;
- кыймылсыз мүлктүн ижарасы;
- турак үйлөрдүн жана башка имараттардын ижарасы.

Соода менен байланышкан кызмат көрсөтүүлөр соодагерлерге, товардык брокерлерге, дилерлерге, аукциончуларга жана комиссиялык башталышта иштеген сатуу агенттерине төлөнүүгө тийиш болгон товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр боюнча операциялардан алынган комиссияларды камтыйт.

Башка категорияларга кирбеген башка ишкердик кызмат көрсөтүүлөрүнө транспорттук кызмат көрсөтүүлөрдөн өзүнчө көрсөтүлгөн суу, буу, газ жана мунай өнүмдөрү менен камсыздоо, ошондой эле электр энергиясы менен камсыздоо менен байланышкан кызмат көрсөтүүлөр кирет (мындай продуктуларды ташуу транспорт беренесине кирет); абаны кондициялоо кызмат көрсөтүүлөрү; персоналды тандоо (тандалган персонал тарабынан көрсөтүлгөн кызмат көрсөтүүлөр кызмат көрсөтүүлөрдүн тиешелүү пунктунда эске алынат); коопсуздук кызматынын жана издөө кызматынын иши; жазуу жүзүндөгү жана оозеки котормо; фотографиялык кызмат көрсөтүүлөр; имараттарды тазалоо жана жыйноо; ишканаларга көрсөтүлүүчү кыймылсыз мүлк агенттиктеринин кызмат көрсөтүүлөрү; жана жогоруда саналып өткөн ишкердик кызмат көрсөтүүлөрүнүн бирине да кирбеген башка ишкердик кызмат көрсөтүүлөрү.

Жеке жактарга көрсөтүлгөн кызмат көрсөтүүлөр жана маданият жана эс алуу чөйрөсүндөгү кызмат көрсөтүүлөр эки компоненттен турат: (а) аудиовизуалдык жана ал менен байланышкан кызмат көрсөтүүлөр; б) жеке жактарга көрсөтүлгөн башка кызмат көрсөтүүлөр, маданият жана эс алуу чөйрөсүндөгү кызмат көрсөтүүлөр.

Аудиовизуалдык жана аны менен байланышкан кызмат көрсөтүүлөр аудиовизуалдык чөйрөдөгү ишмердикке таандык кызмат көрсөтүүлөрдү (кино, музыка, радио жана теле көрсөтүү), ошондой эле аткаруучулук чеберчилик менен байланышкан кызмат көрсөтүүлөрдү камтыйт. Мындан тышкары, “аудиовизуалдык кызмат көрсөтүүлөр” беренесине аудиовизуалдык жана аны менен байланышкан өнүмдөрдүн ижарасынын төлөмү, ошондой эле коддоштурулган акылуу телеканалдарга (кабелдик жана спутниктик теле көрсөтүүлөр сыяктуулар) кошулуу мүмкүндүгү үчүн төлөмдөр кирет.

Башка жеке жактарга кызмат көрсөтүүлөр жана маданият жана эс алуу чөйрөсүндөгү кызмат көрсөтүүлөр саламаттыкты сактоо, билим берүү жана музейлерге, спортко, кумар оюндарына жана эс алууга таандык кызмат көрсөтүүлөр сыяктуу башка кызмат көрсөтүүлөрдү камтыйт, ошондой эле адамдарга социалдык кызмат көрсөтүүлөр, соода-өнөр жай бирикмелерине мүчөлүк акылар, үй кызматчыларынын кызмат көрсөтүүлөрү ж.б. кирет.

Операционный лизинг представляет собой деятельность по передаче в аренду в пользование материальный актив, но не предусматривает передачи большей части рисков и выгод, связанных с правом собственности. Операционный лизинг включает:

- аренду движимого имущества;
- аренду и фрахт транспорта без экипажа;
- аренду оборудования без оператора, включая компьютерное и телекоммуникационное оборудование;
- аренду недвижимого имущества;
- аренду жилья и других зданий.

Услуги, связанные с торговлей охватывают комиссии от операций с товарами и услугами, подлежащие выплате торговцам, товарным брокерам, дилерам, аукционистам и торговым агентам, работающим на комиссионных началах.

Прочие деловые услуги, не отнесенные к другим категориям, включают услуги, связанные со снабжением водой, паром, газом и нефтепродуктами, а также электроснабжением, когда они указываются отдельно от услуг по транспортировке (транспортировка таких продуктов включается в статью транспорт); услуги кондиционирования воздуха; подбор кадров (услуги, предоставляемые подобранным персоналом, учитываются в соответствующей статье услуг); работу службы охраны и службы розыска; письменный и устный перевод; фотографические услуги; очистку и уборку зданий; услуги агентств недвижимости, оказываемые предприятиям; и любые другие деловые услуги, которые не могут быть отнесены ни к одному виду деловых услуг, перечисленных выше.

Услуги частным лицам и услуги в сфере культуры и отдыха состоят из двух подкомпонентов: а) аудиовизуальные и связанные с ними услуги; б) прочие услуги частным лицам и услуги в сфере культуры и отдыха.

Аудиовизуальные услуги и связанные с ними услуги охватывают услуги, относящиеся к деятельности в аудиовизуальной сфере (кино, музыка, радио и телевидение), а также услуги, связанные с исполнительским искусством. Кроме того, в статью "аудиовизуальные услуги" входят платежи за аренду аудиовизуальных и связанных с ними продуктов, а также плата за доступ к закодированным платным телеканалам (таким как каналы кабельного и спутникового телевидения).

Прочие услуги частным лицам и услуги в сфере культуры и отдыха включают услуги здравоохранения, образования, услуги в области культурного наследия и досуга, относящиеся к музеям, спорту, азартным играм и отдыху, а также прочие услуги частным лицам, которые включают социальные услуги, членские взносы в торгово-промышленных объединениях, услуги домашней прислуги и т.д.

Саламаттык сактоо кызмат жаатындагы кызмат көрсөтүүлөргө дарыгерлер, медайымдар, фельдшердик жана ушул сыяктуу персоналдар, анын ичинде оорукана кызматкерлери тарабынан көрсөтүлүүчү адамдардын ден соолугун коргоо жаатындагы жалпы жана адистештирилген кызмат көрсөтүүлөр, ошондой эле аралыкта (телемедицинаны же теледиагностиканы колдонуу менен) же жеринде жайгашканына карабастан, лабораториялык жана ушул сыяктуу мекемелердин кызмат көрсөтүүлөрү кирет. Бирок, Кыргыз Республикасынын аймагында жайгашкан резидент эместерге көрсөтүлүүчү саламаттыкты сактоо жана билим берүү кызматтары «Сапарларга» кирет. Билим берүү кызмат көрсөтүүлөрү билим берүү менен байланышкан кызмат көрсөтүүлөрдү камтыйт, мисалы, сырттан окуу курстары, сыналгы жана Интернет аркылуу окутуу, ошондой эле алардын жашаган өлкөсүндө түздөн-түз көрсөтүлгөн мугалимдердин кызмат көрсөтүүлөрү.

Маданий мурас жана эс алуу жаатындагы кызмат көрсөтүүлөргө музейлердин иши менен байланышкан кызмат көрсөтүүлөр, ошондой эле алардын туруктуу жашаган өлкөсүнөн тышкары жердеги адамдарга көрсөтүлүүчү кызматтардан тышкары, маданият, спорт, кумар оюндары жана эс алуу чөйрөсүндөгү башка иш-чараларды уюштуруу боюнча кызмат көрсөтүүлөр кирет («Сапарлар» беренесине киргизилген).

Башка категорияларга кирбеген мамлекеттик товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр төмөнкүлөрдү камтыйт:

- элчиликтер жана аскер базалары сыяктуу анклавдар тарабынан жеткирилген жана алынган товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр;
- чет өлкөдө жайгашкан консулдуктардын дипломаттары, кызматкерлери, аскер базаларынын персоналдары жана алардын багуусундагы адамдар тарабынан кабыл алуучу өлкөлөрдө берилген товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр;
- өкмөт тарабынан алынган жана жеткирилген башка категорияларга кирбеген товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр;
- элчиликтер менен консулдуктардын визаларды берүү жана башка кызмат көрсөтүүлөрү үчүн жыйымдар;
- эл аралык уюмдардын товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү жеткирип берүүлөрү жана сатып алуулары;
- биргелешкен аскердик жардам берүү жана тынчтыкты колдоо күчтөрүнүн (мисалы БУУнун күчтөрү) ишмердиги менен байланышкан товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатып алуулар;
- өкмөт тарабынан берилген тигил же бул уруксаттамалар же уруксаттар.

Бул категориядагы товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр элчиликтер жана консулдуктар, аскерий базалар, эл аралык уюмдар тарабынан жаңы объектилерди куруудан жана курулуштан тышкары сатып алынган товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн бардык түрлөрүн билдирет: кеңсе буюмдары, транспорт каражаттары, оңдоо, жайларды ижарага алуу, электр энергиясы ж.б.

Услуги в области здравоохранения охватывают общие и специализированные услуги в области охраны здоровья человека, предоставляемые врачами, медицинскими сестрами, фельдшерским и аналогичным персоналом, в том числе персоналом больниц, а также услуги лабораторий и аналогичных учреждений, независимо от того, оказываются ли они на расстоянии (с помощью телемедицины или теледиагностики) или на месте. Однако услуги здравоохранения и образования, предоставляемые нерезидентам, которые находятся на территории Кыргызской Республики, предоставляющей такие услуги, включаются в "Поездки". **Услуги образования** включают услуги, связанные с образованием, такие как заочные курсы и обучение через телевидение и Интернет, а также услуги преподавателей, предоставляемые ими непосредственно в стране своего пребывания.

Услуги в области культурного наследия и отдыха включают услуги, связанные с работой музеев, а также услуги по организации других мероприятий в сфере культуры, спорта, азартных игр и отдыха, кроме услуг, предоставляемых лицам, которые находятся за пределами страны своего постоянного проживания (включаются в статью "Поездки").

Государственные товары и услуги, не отнесенные к другим категориям охватывают :

- товары и услуги, поставляемые и получаемые анклавами, такими как посольства и военные базы;
- товары и услуги, представляемые в принимающей стране дипломатами, сотрудниками консульств и персоналом военных баз, находящихся за границей, и их иждивенцами;
- товары и услуги, поставляемые и получаемые правительствами и не отнесенные к другим категориям;
- сборы за выдачу виз и за другие услуги, предоставляемые посольствами и консульствами;
- поставка и закупка товаров и услуг международными организациями;
- приобретение товаров и услуг, связанное с предоставлением совместной военной помощи и с деятельностью сил по поддержанию мира (например сил ООН);
- выдача правительством той или иной лицензии или разрешения.

Под товарами и услугами в данной категории имеются в виду все виды товаров и услуг: канцелярские принадлежности, транспортные средства, ремонт, аренда помещений, электроэнергия и т.д., приобретаемые посольствами и консульствами, военными базами, международными организациями.

Эсептердин түрлөрүнүн тизмеги

Перечень видов расчетов

Аталышы	Коду Код	Наименование
Кыргыз Республикасынын улуттук валютасында эсептешүү менен кызмат көрсөтүү	1	Представление услуг с расчетами в национальной валюте Кыргызской Республики
ЭЖВдагы эсептешүү менен кызматтарды көрсөтүү	21	Представление услуг с расчетами в СКВ
Мамлекеттик насыяларды төлөөгө кызматтарды көрсөтүү	36	Представление услуг в погашение государственного кредита
Кызмат көрсөтүүлөрдү түз алмашуу иретинде кызматтарды көрсөтүү	51	Представление услуг в порядке прямого услугообмена
Техникалык жардам катары акысыз кызматтарды көрсөтүү	3	Представление услуг в качестве технической помощи, безвозмездно

**Кызмат көрсөтүүлөрдүн тышкы соодасынын
статистикасы боюнча эл аралык сунуштардын негизинде
кызмат көрсөтүүлөрдүн бирдиктүү тизмеси**

**Унифицированный перечень услуг
на основе международных рекомендаций по статистике внешней
торговли услугами**

Кызмат көрсөтүүлөрдүн аталышы	Кызмат көрсөтүүлөрдүн коду Код услуги	Наименование услуги
Кызмат көрсөтүүлөр	S	Услуги
1. Башка жактарга тиешелүү болгон материалдык ресурстарды иштетүү боюнча кызмат көрсөтүүлөр	SA	1. Услуги по обработке материальных ресурсов, принадлежащих другим сторонам
2. Башка категорияларга кирбеген техникалык тейлөө жана ондоо боюнча кызмат көрсөтүүлөр	SB	2. Услуги технического обслуживания и ремонта, не отнесенные к другим категориям
3. Транспорт	SC	3. Транспорт
3.1 Деңиз транспорту	SC1	3.1 Морской транспорт
3.1.1 Жүргүнчүлөрдү ташуу	SC11	3.1.1 Пассажирский
3.1.2 Жүктөрдү ташуу	SC12	3.1.2 Грузовой
3.1.3 Башка кызмат көрсөтүүлөр	SC13	3.1.3 Прочий
3.2 Аба транспорту	SC2	3.2 Воздушный транспорт
3.2.1 Жүргүнчүлөрдү ташуу	SC21	3.2.1 Пассажирский
3.2.2 Жүктөрдү ташуу	SC22	3.2.2 Грузовой
3.2.3 Башка кызмат көрсөтүүлөр	SC23	3.2.3 Прочий
3.4 Почта жана курьердик кызматтар	SC4	3.4 Почтовые услуги и услуги курьерской связи
3.5 Космостук транспорт	SC3A	3.5 Космический транспорт
3.6 Темир жол транспорту	SC3B	3.6 Железнодорожный транспорт
3.6.1 Жүргүнчүлөрдү ташуу	SC3B1	3.6.1 Пассажирский
3.6.2 Жүктөрдү ташуу	SC3B2	3.6.2 Грузовой
3.6.3 Башка кызмат көрсөтүүлөр	SC3B3	3.6.3 Прочий
3.7 Автоунаа транспорту	SC3C	3.7 Автодорожный транспорт
3.7.1 Жүргүнчүлөрдү ташуу	SC3C1	3.7.1 Пассажирский
3.7.2 Жүктөрдү ташуу	SC3C2	3.7.2 Грузовой
3.7.3 Башка кызмат көрсөтүүлөр	SC3C3	3.7.3 Прочий
3.8 Ички суу транспорту	SC3D	3.8 Внутренний водный транспорт
3.8.1 Жүргүнчүлөрдү ташуу	SC3D1	3.8.1 Пассажирский
3.8.2 Жүктөрдү ташуу	SC3D2	3.8.2 Грузовой
3.8.3 Башка кызмат көрсөтүүлөр	SC3D3	3.8.3 Прочий
3.9 Түтүк транспорту	SC3E	3.9 Транспортировка по трубопроводам
3.10 Электр кубатын беруу	SC3F	3.10 Передача электроэнергии
3.11 Башка көмөкчү жана көмөкчү транспорттук кызматтар	SC3G	3.11 Прочие сопутствующие и вспомогательные транспортные услуги
4. Сапарлар	SD	4. Поездки
4.1 Иш сапарлар	SDA	4.1 Деловые
4.2 Жеке сапарлар	SDB	4.2 Личные
Туристтик фирмалардын, мейманканалардын кызмат көрсөтүүлөрү	SDB1	4.2.1 Услуги туристических фирм, гостиниц (включая оценку)
Билим берүү жаатындагы кызмат көрсөтүүлөр	SDB2	4.2.2 Услуги в области образования
Саламаттык сактоо жаатындагы кызмат көрсөтүүлөр	SDB3	4.2.3 Услуги в области здравоохранения
5. Курулуш кызмат көрсөтүүлөрү	SE	5. Строительство
5.1 Чет өлкөдөгү курулуш	SE1	5.1 Строительство за рубежом
5.2 Кыргыз Республикасындагы курулуш	SE2	5.2 Строительство в Кыргызской Республике
6. Камсыздандыруу жана пенсия жаатындагы кызмат көрсөтүүлөр	SF	6. Услуги страхования и пенсионного обеспечения
6.1 Түз камсыздандыруу	SF1	6.1 Прямое страхование
6.1.1 Өмүрдү камсыздандыруу	SF11	6.1.1 Страхование жизни
6.1.2 Жүктөрдү камсыздандыруу	SF12	6.1.2 Страхование грузов
6.1.3 Тике камсыздандыруунун башка түрлөрү	SF13	6.1.3 Прочие виды прямого страхования
6.2 Кайра камсыздандыруу	SF2	6.2 Перестрахование
6.3 Көмөкчү камсыздандыруу кызматтары	SF3	6.3 Вспомогательные страховые услуги
6.4 Пенсиялар жана стандартташтырылган кепилдик кызматтары	SF4	6.4 Пенсионное обеспечение и стандартизованные гарантийные услуги
7. Финансылык кызмат көрсөтүүлөр	SG	7. Финансовые услуги
Ачык толонгон форма жана башка финансылык кызмат көрсөтүүлөр	SG1	7.1 Оплачиваемые в явной форме и прочие финансовые услуги
Кыйыр түрдө олчонгон финансылык ортомчулук боюнча кызмат көрсөтүүлөргө толоо (КӨФӨК)	SG2	7.2 Услуги по финансовому посредничеству, измеряемые косвенным образом (УФПИК)

8. Башка категорияларга киргизилбеген интеллектуалдык менчикти пайдалануу үчүн жыйымдар	SH	8. Сборы за использование интеллектуальной собственности, не отнесенной к другим категориям
9. Телекоммуникациялык, компьютердик жана маалыматтык кызмат көрсөтүүлөр	SI	9. Телекоммуникационные, компьютерные и информационные услуги
9.1 Телекоммуникациялык кызмат көрсөтүүлөр	SI1	9.1 Телекоммуникационные услуги
9.2 Компьютердик кызмат көрсөтүүлөр	SI2	9.2 Компьютерные услуги
9.3 Маалыматтык кызмат көрсөтүүлөр	SI3	9.3 Информационные услуги
10. Башка ишкердик кызмат көрсөтүүлөрү	SJ	10. Прочие деловые услуги
10.1 Илимий изилдөөлөр жана иштелмелер жаатындагы кызмат көрсөтүүлөр	SJ1	10.1 Услуги в области научных исследований и разработок
10.2 Кесиптик кызмат көрсөтүүлөр жана башкаруу жаатындагы консультативдик кызмат көрсөтүүлөр	SJ2	10.2 Профессиональные услуги и консультативные услуги в области управления
10.2.1 Юридикалык, бухгалтердик эсеп, башкаруу боюнча консультация жана коомчулук менен байланыш кызмат көрсөтүүлөрү	SJ21	10.2.1 Юридические, бухгалтерские, консультативные услуги в области управления и услуги в сфере связей с общественностью
10.2.1.1 Юридикалык кызмат көрсөтүүлөр	SJ211	10.2.1.1 Юридические услуги
10.2.1.2 Бухгалтердик эсеп, аудит, бухгалтердик эсеп жана салык консультациялык кызмат көрсөтүүлөр	SJ212	10.2.1.2 Услуги в области бухгалтерского учета, аудита, счетоводства и консультативные услуги в области налогового законодательства
10.2.1.3 Ишкердик кызмат көрсөтүүлөрү, башкаруу жаатындагы консалтинг кызмат көрсөтүүлөрү жана коомчулук менен байланыш кызмат көрсөтүүлөрү	SJ213	10.2.1.3 Деловые услуги, консультативные услуги в области управления и услуги в сфере связей с общественностью
10.2.2 Жарнама, рынокту изилдөө жана коомдук пикирди аныктоо кызмат көрсөтүүлөрү	SJ22	10.2.2 Услуги в области рекламы, исследования рынка и выявления общественного мнения
10.3 Соода менен байланышкан, техникалык жана башка ишкердик кызмат көрсөтүүлөрү	SJ3	10.3 Технические, связанные с торговлей и прочие деловые услуги
10.3.1 Архитектуралык, инженердик, илимий жана башка техникалык	SJ31	10.3.1 Услуги в области архитектуры, инженерные, научные и прочие технические услуги
10.3.2 Таштандыларды кайра иштетүү жана айлана-чөйрөнү тазалоо	SJ32	10.3.2 Услуги по переработке отходов и очистке окружающей среды, услуги в области сельского хозяйства и добычи полезных ископаемых
10.3.3 Операциялык лизинг кызмат көрсөтүүлөрү	SJ33	10.3.3 Услуги операционного лизинга
10.3.4 Соода менен байланышкан кызмат көрсөтүүлөр	SJ34	10.3.4 Услуги, связанные с торговлей
10.3.5 Башка ишкердик кызмат көрсөтүүлөрү	SJ35	10.3.5 Прочие деловые услуги, не отнесенные к другим категориям
11. Жеке жактарга кызмат көрсөтүүлөр жана маданият жана эс алуу чөйрөсүндөгү кызмат көрсөтүүлөр	SK	11. Услуги частным лицам и услуги в сфере культуры и отдыха
11.1 Аудиовизуалдык жана аны менен байланышкан кызмат көрсөтүүлөр	SK1	11.1 Аудиовизуальные и связанные с ними услуги
11.2 Башка жеке жактарга кызмат көрсөтүүлөр жана маданият жана эс алуу чөйрөсүндөгү кызмат көрсөтүүлөр	SK2	11.2 Прочие услуги частным лицам и услуги в сфере культуры и отдыха
12. Башка категорияларга кирбеген мамлекеттик товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр	SL	12. Государственные товары и услуги, не отнесенные к другим категориям
12.1 Элчиликтер жана консулдуктар	SL1	12.1 Посольства и консульства
12.2 Аскердик өкүлчүлүктөр жана мекемелер	SL2	12.2 Военные представительства и учреждения
12.3 Башка мамлекеттик товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр	SL3	12.3 Прочие государственные товары и услуги, не отнесенные к другим категориям
13. Түрү боюнча бөлүштүрүлбөгөн кызмат көрсөтүүлөр	SN	13. Услуги, не распределенные по видам